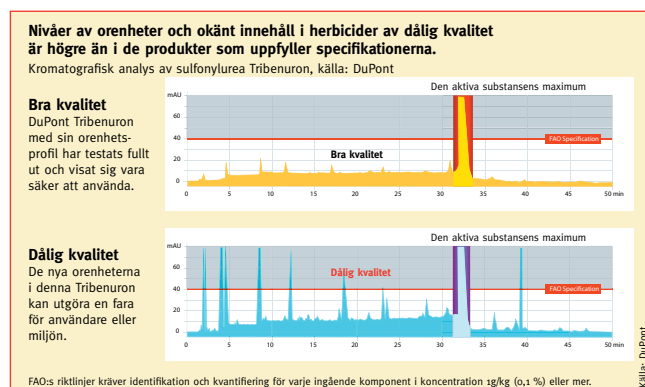

Se upp för piratkopior av växtskyddsmedel!

Under de senaste 2–3 åren har vi bittert fått erfara att även växtskyddsbranschen blivit utsatt för bedrägerier som innebär att starka varumärkesprodukter kopieras illegalt. Denna företeelse kallas counterfeiting eller fake products – i Sverige används oftast begreppet piratkopior.

Processen är enkel: man plagierar ett känt varumärke och dess emballage samt fyller det med en till utseendet liknande produkt. Det kan vara en utspädd produkt, en kopierad produkt – eller ett helt annat växtskyddsmedel. Denna verksamhet är rakt igenom kriminell. Tyvärr har ett stort antal odlare drabbats av detta under de senaste åren. I södra Europa kom under 2005 exempelvis en större volym piratkopior av produkten Titus ut på marknaden (den aktiva substansen är rimsulfuron). Efter ett tag började reklamationer att strömma in till återförsäljare och originaltillverkaren DuPont. Orsaken var att tomat- och potatis – som normalt är helt selektiva mot Titus – fullständigt visnade ner efter behandlingen.

Bakgrunden var att någon kopierat Titus emballage och helt enkelt fyllt dem med en felaktig aktiv substans. Detta innebar att odlare och maskinstationer som trodde sig köpa ”billig Titus från DuPont” i själva verket fick ett helt annat medel som effektivt slog ut de tomat- och potatisodlingar som behandlats. Konsekvenserna för alla inblandade blev mycket långtgående såväl ekonomiskt som juridiskt i denna kriminella härva.

Varför är det speciellt viktigt att vara uppmärksam på riskerna i dessa tider?

Handeln av växtskyddsmedel ökar i takt med att EU utvidgas, att lagar harmoniseras och att nya handelskanaler öppnas. Denna utveckling sker samtidigt som kraven skärps på kvalitetssäkring genom hela livmedelskedjan.

Vad kan du göra för att skydda dig?

Det finns några enkla tumregler:

1. Köp alltid växtskyddet av en känd leverantör – gärna en lokal sådan.
2. Om förpackning och etiketter ser provisoriska ut (överklitrade) kontrollera extra noga och fråga var produkten kommer ifrån.
3. Se till att förpackningarna inte har brutits.
4. Spara alltid dokumentation av köpet samt gärna någon förpackning om det senare skulle bli fråga om att spåra innehållet.

Men den fria handeln då?

Det går att köpa växtskyddsmedel utomlands om du är förvissad om registreringsläget, avgiftssystemet och ursprunget. Detta kan gälla såväl tillverkarens egna originalprodukter som de kopieprodukter (så kallade generika) som produceras efter det att originalproduktens patent gått ut.

Du ska emellertid vara uppmärksam på att det idag finns lagkrav på spårbarhet av insatsvaror, såväl genom de nya EU-direktiven som i standards för livsmedelsindustrin. Detta innebär att om du själv importerar preparat tar du också på dig det juridiska ansvaret att säkra ursprunget om det skulle uppstå negativa bieffekter av behandlingen eller om man vid analys upptäcker att medlet innehåller icke godkända substanser – till exempel i form av en illegal piratkopia.